

najprije općenito nova dogmatska pitanja, koja se odnose na knjige nadahnute — zatim slijede rasprave iz St. Z. i to samo dvije: o Peto-knjižju Mojsijevu i o Psalmima Davidovim. Drugo sve je izostavljeno jer ostalim, napose prorocima, racionaliste ne prigovaraju mnogo i ne odriču im ljudskog ugleda.

Pitanja, što zasijecaju u Penta-teuh i Psalme, jasno su i pregledno izložena, te potpuno zadovoljavaju.

Iza rasprave o Psalmima prelazi odmah na autenciju evanjelja i tuj rješava glavne poteškoće, koje se iznose glede postanja Ivanova evan-gjelja. Nastoji razjasniti teški problem sinoptičkog pitanja itd. Kao što je pisac u St. Z. izostavio pitanja, koja se odnose na knjige proroke i druge, tako je isto i u N. Z. izostavio sv. Pavla s njegovim poslanicama, kato-ličke poslanice itd., jer se tim knji-gama sa strane racionalista barem općenito ne odriče sasvim ljudski ugled.

Ljepše bi bilo, da se je pisac obazreo i na ostale knjige St. i N. Z., jer bi djelo izašlo sa svih strana kompletno i zaokruženo; ali i ovako mora se priznati, što je obradio, da je temeljito.

Treći dio je posvećen biblijskoj hermeneutici, koju promatra više s dogmatskog stajališta. Pitanja, koja rješava aktualna su i vrlo zanimiva na pr. da li se egzegeta smije odmaknuti u tumačenju kojeg mjesta u sv. Pismu od jednodušnog mišljenja sv. Otaca. Izlaže, da o stvarima koje se tiču vjere i morala ne smije, a koje se tiču stvari profanih po svoj prilici ne. Ali mnijenja su u ovom drugom pitanju među učenjacima razdijeljena.

Na koncu su dodane enciklika „Providentissimus“, Silab „Lamenta-bili“, dekret o vrijednosti odgovora biblijske komisije, pismo kard. Ram-polle praopatu reda Benediktinskog glede Vulgate, i odgovor biblijske ko-misije glede Isaije proroka.

Knjiga je, kako jur istaknuso jasno i temeljito napisana, te se ugodno čita. Iz čitavog djela odsijeva velik trud, pa će mu ostati i trajna vri-jednost.

Dr. A. Sović.

Priručnik za Trećoredce. Iz-dali oo. kapucini. Rijeka 1912.

Tiskarski umjetnički zavod „Mi-riam“. U 16-ini str. VIII. + 359. Cij. K 1.

Ova knjižica sadržaje uputu o trećem redu sv. Franje, što je taj red, kako treba da žive članovi trećega red, koja je zadaća njegova, pravila i povlastice, oprost i obred, po kojem se primaju članovi. U dodatku imade molitava i pjesama, tako te ista knjiga služi trećorednicima i kao priručnik i kao molitvenik. Preporučujemo.

Dr. J. Pazman.

Almanak Gospe Lurdske za hrvatski katolički narod. Izdala kuća dobre štampe na Ri-jeci (oo. kapucini).

U lane izašlom prvom godištu, vele časni oci u predgovoru: „treba nam katkada nešto s koje strane, što će nam pobuditi ugodne, slatke i utješ-ljive misli i osjećaje, što će nas obo-driti i duh osvježiti, kano ljubezno-milovanje prijateljske ruke, kano slatki poljubac drage majke“. To je i postigao Almanak u prvom godištu, jer je bio u mnogom smiješak neba. A ljetošnji? „Nije to umjetno sačinjena knjiga, nego izljev narodne hrvatske duše, vjerna i nepomućena slika, vjerni odraz čitavog hrvatskog na-roda. — Na svakoj strani novog Al-manaka plamsa oganj najčišćeg i naj-življeg hrvatskog rodoljublja; u sva-kome se retku odrazuje vatreno odu-ševljenje za lozinku: sve za vjeru; iz svake njegove riječi odiše odušev-ljeni onaj poklik: gore srca: sursum corda!“ — Ovako se veli u predgo-voru drugog godišta, a priznajem, da je uistinu tako; valja reći, da je to biser kam lijepe hrvatske knjige, te se ne zna, što je ljepše: da li vanjska oprema ili unutarnja sadržina. — Hr-vatske obitelji ne bi smjelo biti, u kojoj ne bi bio na stolu ures knjiga Almanak Gospe Lurdske. — Širimo-ga što većma možemo.

Dr. Beluhan.

Dr. Joh. Chrys. Gspann: Ver-nunft und wahres Chri-stentum. Regensburg Manz, 1912. str. VII. + 127, cijena K 1'44.

Pisac ovog djelca stavio si je za za-daću, da u kratkim poglavljima rasčini i